

Ὁ Τσίμμερμανν ἐπανῆλθε κυριακὴν τινα τὴν δγδὸν τῆς πρωίας, οὐδεὶς δ' ἔτι εὐρίσκετο ἐν τῷ διαδρόμῳ. Κατὰ τὴν συνήθειαν ἐκτύπησεν ἐλαφρῶς τὸ διάφραγμα, μετὰ δέ τινας στιγμὰς ἐφάνη διὰ τῆς ἀνοιχθείσης θυρίδος.

Ὁ Ῥοβερτὲν περιέμενε αὐτόν.

— Ποίος εἶναι; ἠρώτησεν ὡς συνήθως ἀποτόμως.

Ὁ Τσίμμερμανν ἐμειδίασε μειδίαμα προκαλοῦν τὰ δάκρυα.

— Ἐγὼ εἶμαι· μετ' γνωρίζετε, κύριε· ἔρχομαι διὰ νὰ ἴδω...

— Δὲν ὑπάρχει τι διὰ σέ.

— Ἄλλ' εἶναι ἀδύνατον...

— Ὑπάρχει ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸ Σβάλμπαχ, διέκοψεν ὁ Ῥοβερτὲν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀπεποιήθη τὰς προηγουμένας, αἵτινες εἶχον τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, εἶναι περιττὸν νὰ σοὶ δεῖξω ταύτην.

Ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει ταύτῃ ὁ πτωχὸς μουσικὸς ὠχρίασε, τὰ χεῖλη του συνεστάλησαν καὶ δύο μεγάλα δάκρυα ἐκάλυψαν τοὺς κυανοὺς αὐτοῦ ὀφθαλμούς.

Ὁ Ῥοβερτὲν ὀλίγον ἔλειψε νὰ συγκινηθῇ, ἀλλ' ἀντέστη.

— Δὲν θέλετε λοιπὸν νὰ μοὶ δεῖξετε τὴν ἐπιστολὴν; ἠρώτησεν ὁ Τσίμμερμανν μετὰ θρηνώδους φωνῆς.

— Διὰ ποῖον λόγον;

— Θὰ τὴν παρατηρήσω ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς.

— Ἀρκεῖ· δὲν ἔχω καιρὸν... ἐπάνελθε ἄλλοτε.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἔκλειεν ἤδη τὴν θυρίδα, ὅτε ἔστη ἐκπληκτός.

Ἐκ τοῦ βάθους τοῦ διαδρόμου ἠκούσθη θρηνώδης φωνή· ὁ δυστυχὴς μουσικὸς εἶχε καλύψει τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν δύο χειρῶν καὶ καταφυγὼν εἰς τινα γωνίαν ἔκλαιεν ὡς παιδίον.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ Ῥοβερτὲν προσδραμῶν, τί ἔχεις; ὀμίλησεν· τί συμβαίνει;

Ὁ Τσίμμερμανν ὕψωσε τὸ μέτωπον καὶ ἐπροσπάθησε νὰ μειδιάσῃ, ἐνῶ ἔτι τὰ δάκρυα ἔρρεον ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ.

— Συγγνώμην, ἐψέλλισε. Δὲν δύναμαι νὰ κρατηθῶ· προτιμῶ νὰ σὰς εἶπω ὅλην τὴν ἀλήθειαν!.. Εἶμαι ἀπὸ τὸ Σβάλμπαχ... ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν, διότι ἄλλως θὰ ἀπέθνησκον τῆς πείνης, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ Μαργαρίτα μου. Δὲν γνωρίζετε τὴν Μαργαρίταν· εἶναι ἀγαθὴ κόρη τοῦ Σβάλμπαχ· ὅτε ἐνυμφεύθημεν, εἶχεν ἡλικίαν ἐτῶν δεκαεπτὰ, ἐγὼ δὲ εἴκοσι δύο· εἶναι ἔκτοτε ἑπτὰ ἔτη. Ἐπὶ πολὺ εἴμεθα εὐτυχεῖς· δὲν εἴμεθα πλούσιοι, ἀλλ' ἐγὼ παίζω τὴν ἁρμονικὴν σάλπιγγα ἀρκετὰ, καλῶς· μετ' εἰζήτουν πανταχοῦ, εἰς τὰς ἑορτάς· πάντοτε ἐκέρδαινον τὸν ἄρτον μου, ἡ δὲ οἰκογένειά μου ἠΐξαν· κατ' ἔτος ἀπέκταν ἄλλοτε υἱόν, ἄλλοτε θυγατέρα. Ἄν ἠδύνασθε νὰ ἴδητε τὰ τέκνα μου ὅπως εὐμορφα εἶναι, μάλιστα τὰ κοράσια! Ἡ Μαργαρίτα ἀγαπᾷ περισ-

σότερον τὰ ἄρρενα· ἐγὼ ὁμως!... Μήπως σὰς ἐνοχλῶ; ἂν θέλετε, παύω· δὲν ἔχω πολλὰ νὰ εἶπω πλέον. Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ. Εἶχον νὰ τρέφω ἐννέα πρόσωπα· ὅσα ἐκέρδαινον, δὲν ἤρκουν. Ἡ Μαργαρίτα δὲν ἔτρωγε πλέον, ἐςρεῖτο αὕτη διὰ τοὺς ἄλλους· ἅμα ἀνεκάλυψα τοῦτο, διήλθον ὅλην τὴν νύκτα ἄυπνος, τὴν δ' ἐπομένην ἡμέραν ἀπεφάσισα νὰ ἔλθω εἰς Παρισίους. Ἀλλὰ τὸ δυσκολώτερον ἦτο νὰ ἐγκαταλίπω τὸ Σβάλμπαχ. Νὰ μὴ βλέπω τὴν Μαργαρίταν, νὰ μὴ ἐναγκαλιζώμαι τὰ τέκνα ἡμῶν... Δὲν ἠδύναμην.— Ἐπειτα ἀφ' οὗ ἄπαξ θὰ ἀπεχωριζόμεθα, πῶς θὰ εἶχον εἰδήσεις των; Αἱ εὐκαιρίαι εἶναι τόσον σπάνιαι, τὰ δὲ ταχυδρομικὰ τέλη τόσον ἀκριβὰ! ἐσκέφθημεν τότε μέσον τι, τὸ ὁποῖον διώρθου τὰ πάντα. Εἶδετε ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τῆς ἐπιστολῆς περιέχει ἑπτὰ στίχους διαφόρου γραφῆς. Ὅλη ἡ οἰκογένεια συνετέλεσεν εἰς τὴν γραφὴν ἕκαστον τέκνον ἀπὸ τῶν μεγαλειτέρων μέχρι τῶν δύο μικροτέρων ἔγραψεν ἕνα στίχον. Ὅπως ἀναγινώσκων τὴν ἐπιγραφὴν μανθάνω ὅτι ὅλη ἡ οἰκογένεια εἶναι υγιῆς καὶ μετ' ἐνθυμείται. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἔχω ἀνάγκην νὰ ἀναγνώσω, ὅπως γνωρίζω τί γράφει. Περιέχει τὴν καρδίαν τῆς Μαργαρίτας μου, ἥτις μοὶ ἀνήκει ὀλόκληρος καὶ θὰ μοὶ ἀνήκῃ πάντοτε.

Πιστεύω ὅτι θὰ μετ' συγχωρήσητε, κύριε· εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θέλετε νὰ ἀπελπίσσητε δυστυχῆ πατέρα ὅστις δὲν ἀγαπᾷ ἢ τὴν Μαργαρίταν καὶ τὰ τέκνα του.

Ὁ Ῥοβερτὲν ἔπραξεν ὅ τι ἤθελε πράξει πᾶς ἄλλος· ἔδωκε τῷ Τσίμμερμανν τὴν ἐπιστολὴν τῆς ὁποίας ἡ ἐπιγραφὴ ἐσήμαινε τόσα πράγματα, καθ' ὅλον δὲ τὸν χειμῶνα τοῦ 1847 ὁ δυστυχὴς μουσικὸς κατῴρθωσε νὰ ἔχῃ εἰδήσεις περὶ τῆς οἰκογενείας του χωρὶς νὰ πληρώσῃ τι.

Τὸ ἀνέκδοτον τελειώνει ἐδῶ.

— Ἡ ἐξολόγησις τοῦ Τσίμμερμανν, μοὶ ἔλεγεν ὁ Ῥοβερτὲν τελειῶνων τὴν διήγησίν του, ἀποτελεῖ μίαν τῶν βαθυτέρων συγκινησέων τῆς ζωῆς μου...

[Pierre Zaccone].

Ε.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

Ἐξεδόθη ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ὑπὸ Gustave Rivet σύγγραμμα περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ, βραῖον ἀνεκδότων καὶ περιέργων πληροφοριῶν περὶ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Ἐκ τούτου σταχυολογοῦμεν σήμερον τὰ ἐπόμενα:

«Ὁ Βίκτωρ Οὐγκῶ προσφέρεται πρὸς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν μετὰ μεγάλης εὐπροσηγορίας, ἀνεκτικὸς ὢν καὶ αὐτῶν τῶν ὀχληροτάτων. Ἐνθυμοῦμαι σχετικόν τι περὶ τούτου ἀνεκδοτον, ὅπερ διηγήθη μοι εἰς τῶν ἐν Γκερνεσὲ οἰκειῶν αὐτῷ. Ξένος τις ἐπεσεκέθη τὸν ποιητὴν, ἀλλ' ἡ διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς του ὑπερέβη τὰ

α του πρέποντος. Ἄφ' οὗ πολλάκις ἐπὶ μα-
κρῶ κατέπαυσε τὴν συνδιάλεξιν, ὁ Οὐγκὼ κα-
τένευσεν ὅτι ὁ ἐπισκέπτης δὲν ἐσκόπει νάπέλθῃ
ἐπὶ ἢ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀπόφθεγ-
μα, δυνάμενον νά ἐπαναληφθῇ. Ἠγέρθη λοι-
πὸν, ἤνοιξε τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν βλέπον πα-
ράθυρον, καὶ εἶπε—Βλέπετε, κύριε, εὐρίσκονται
ἐνταῦθα εἰς τὸν προθάλαμον τοῦ ἀχανοῦς. Ὁ
Κέσλερ, ἐπιτυχὼν τὸ ζητούμενον ἀπόφθεγμα, ἤ-
γέρθη, ἐχαίρειτις καὶ ἔφυγεν.

Ὁ Οὐγκὼ ἐργάζεται λίαν ἀτάκτως. «Συν-
τάσσω, ἔλεγέ ποτε, πολλὰ βιβλία ἐνταῦτ' ἀπὸ
τοῦ μυθιστορήματος μεταπηδῶ εἰς τὴν ποίησιν,
καὶ ἀπὸ τοῦ δράματος εἰς τὴν ἱστορίαν. Μόνον
ὅταν ἐπεξεργάζωμαι, τὸ τελευταῖον, ἔργον τι
πρὸς δημοσίευσιν, ἢ φαντασία μου συμμορφου-
ται μετὰ τὴν ἀνάγκην, οὕτω δὲ μικρὸν κατὰ μι-
κρὸν παράγονται τὰ βιβλία μου. Ὡστε ἀγνοῶ
τί πρῶτον θά δημοσιεύσω, ἐπειδὴ δὲν εἰσεύρω
τί θά τελειώσω πρῶτον. Ἐγείρομαι τὴν πρωΐαν,
ἀγνοῶν εἰς τί θάσχολληθῶ. Κατὰ τὴν ἔμπνευσιν,
ἢν ἔχω, γράφω εἰς πεζὸν ἢ εἰς ἔμμετρον λόγον·
ἐνίοτε τὴν μεσημβρίαν, μετὰ τὸ πρόγευμα, ὁ
ἄνεμος μεταβάλλει διεύθυνσιν, καὶ τελειῶν δι'
ἐργασίας ὅλως διαφόρου τῆς γενομένης τὴν
πρωΐαν. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι κανὼν ἀπόλυτος·
διότι διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Ἐνεργήκορτα τρία
εἰργάσθη ἐν Γκερνσεὶ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ ἕξ κατὰ
συνέχειαν μῆνας.»

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἐνασμενίζεται νά ταξειδεύῃ
ἐπὶ τοῦ ἐπιστεγασμένου τῶν λεωφορείων· πολ-
λοὶ τὸν εἶδαν οὕτω διερχόμενον ὁδοῦς τινος τῶν
Παρισίων περὶ τὴν δαίλιν.

Τὰ συγγράμματα, ἅτινα παρασκευάζει νῦν ὁ
Οὐγκὼ εἰσὶ πολυάριθμα.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀλληγορία, δι' ἧς ἡ-
θέλησε νάποδείξῃ εἰς τὸν φίλον του Σιαίλχερ τὴν
ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Ὁ Σιαίλχερ, ὕλιστής ἐν-
θερμος, ἀνεκοίνοι ποτε πρὸς τὸν Οὐγκὼ τὰς
ἀμφιβολίας του περὶ μέλλοντος βίου. Ὁ Οὐγκὼ
τῷ ἀφηγήθη τότε τὰ ἐπόμενα·

«Ἐν Γκερνσεὶ συνδιελεγόμενον ποτὲ περὶ τοῦ
αὐτοῦ ζητήματος μετὰ τοῦ Κέσλερ, καὶ τῷ ἔ-
λεγον: Ἐγὼ πιστεύω εἰς τὴν ἀθανασίαν, οὐχὶ
τὴν ἀθανασίαν τοῦ ὀνόματος, ἥτις εἶναι κενὸς
καπνὸς, καὶ οὐδὲ κἂν τὴν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν,
ἀλλ' εἰς τὴν διαρκῆ ζωὴν τοῦ ἐγώ. Πιστεύω εἰς
αὐτὴν καὶ αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἀθάνατον.

— Ἐγὼ ὄχι, εἶπεν ὁ Κέσλερ.

— Προσέξατε καλῶς... ἀκούσατε, παρα-
καλῶ, ἀγαπητὴ Κέσλερ...

Ὁ Δάντε εὐρίσκεται εἰς τὴν οἰκίαν του· διὰ
τῆς γραφίδος του χαράσσει δύο στίχους καὶ ἐξέρ-
χεται.

Ἀναχωρήσαντος αὐτοῦ, οἱ δύο στίχοι συνδια-
λέγονται πρὸς ἀλλήλους.

Ὁ πρῶτος λέγει πρὸς τὸν ἕτερον· «Τί εὐτύ-

χημα! εἴμεθα στίχοι τοῦ Δάντε, καὶ κατὰ συ-
νέπειαν ἀθάνατοι.

— Δὲν εἶναι βέβαιοι τοῦτο, ἀπαντᾷ ὁ ἕτερος.

— Πῶς, δὲν αἰσθάνεσαι σεαυτὸν ἀθάνατον!
ἐγὼ, σοὶ τὸ βεβαίῳ! εἶμαι πεπεισμένος! τὸ αἰ-
σθάνομαι!

— Ἐγὼ δὲν το αἰσθάνομαι, ὑπολαμβάνει ὁ
δεύτερος. Δὲν αἰσθάνομαι παντάπασι ὅτι εἶμαι
ἀθάνατος.

Τότε ἐπανερχεται ὁ Δάντε, ἀναγινώσκει καὶ
αὐθις τοὺς δύο στίχους, εὐρίσκει καλὸν τὸν πρῶ-
τον ἀλλὰ διαγράφει τὸν ἕτερον. Ἀμφότεροι οἱ
στίχοι εἶχον δίκαιον.

«Ὡστε, ἀγαπητὴ Κέσλερ, ἐὰν εἴσθε ὁ διαγε-
γραμμένος στίχος, ἐγὼ δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρ-
ρησιν!»
Κ^ο Ε^{**}

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Ἄφ' ἧς σιγμῆς ἄρχεται τις συνθηκολο-
γῶν μετὰ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, ἀποφασίζει νά
μὴ ἀκούσῃ πλέον τῆς φωνῆς τῆς.

* Ἐμπροσθήγορος γράφια καθιστᾷ ἐράσματα
πάντα τὰ περὶ αὐτὴν, καὶ αὐτὰς τὰς λευκάς τρί-
χας τῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐπωλήθη ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ἐπὶ δημο-
πρασίας ἐν ἀντίτυπον τοῦ πρώτου τυπωθέντος
βιβλίου ὑπὸ τοῦ Γούτεμπεργ τῷ 1455, τῆς γνω-
στῆς *Bib. του της Μαργετίας*, ἀντὶ πενήκοντα
χιλιάδων φράγκων. Ἐπωλήθη δ' εἰς τόσῳ συγ-
καταβατικῆν τιμῆν διότι τὸ ἀντίτυπον δὲν ἦτο
πλήρες, ἐλλείποντος ἐνὸς φύλλου, τὸ ὁποῖον εἶ-
νε ἀντικατεστημένον διὰ πανομοιότηπου λιθο-
γραφίας. Πλήρες ἀντίτυπον τῆς Ἁγίας Γραφῆς
τοῦ Γούτεμπεργ ἐπωλήθη τῷ 1873 ἀντὶ 85 χι-
λιάδων φράγκων.

Αἱ ἐλθετικαὶ ἐφημερίδες γράφουσιν, ὅτι
κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου ἔπεσε χιὼν εἰς
τὴν τοπαρχίαν τοῦ Ugi, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε
ἄλλοτε, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἔτους,
συνέβη.

Ἡ βασίλισσα Βικτωρία σπανίως δέχε-
ται δῶρα παρὰ τῶν ὑπηκόων τῆς· ἐσχάτως ὅ-
μως ἐδέχθη τὸν ὑπὸ τινος ἐν Κύπρῳ γαιοκτήμα-
τος προσενεχθέντα αὐτῇ παλαιότατον (ἀπὸ τοῦ
1Ε' αἰῶνος!!) οἶνον.

Μεγίστην συκλήνησιν ἠσθάνθησαν κατ' αὐ-
τὰς οἱ παρευρεθέντες ἐν τῷ ἐν Λυὼν ἄλσει τῷ ὀ-
νομαζομένῳ τῆς Χρυσῆς Κεφαλῆς. Κροκόδειλος
δωρηθεὶς εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας
ἀπέδρα τῆς φυλακῆς του. Οὐδεὶς δ' ἐτόλμα νά
κινδυνεύσῃ εἰςχωρῶν εἰς τὰς σκιερὰς δενδροστοι-
χίας τὰς περιστοιχιζούσας τὴν λίμνην. Μάτην
διέδωκαν ὅτι δὲν ἀπέδρα, ἀλλὰ ἐκλάπη· διότι
βεβαίως εἶνε δυσκολώτατον πρᾶγμα καὶ τῶν ἀ-
δυνάτων νά κλαπῇ κροκόδειλος. Καὶ τῷ ἄντι ἐ-